

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU. 410.024.03.2020

Pani
Beata Antolak
Dyrektor
Szkoły Podstawowej
im. H. Sienkiewicza w Końskowoli
ul. Lubelska 81
24-130 Końskowola

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrola nr P/20/027 *Organizacja pracy nauczycieli w szkołach publicznych*

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Końskowoli, ul. Lubelska 81, 24-130 Końskowola (dalej: „Szkoła” lub „SP w Końskowoli”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Beata Antolak, Dyrektor Szkoły, od 1 września 1999 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Zapewnienie warunków organizacyjnych sprzyjających realizacji zadań przez nauczycieli, w tym efektywnego wykorzystania czasu pracy. 2. Zapewnienie warunków sprzyjających organizacji zajęć pozalekcyjnych w szkole uwzględniających potrzeby i zainteresowania uczniów.
Okres objęty kontrolą	Lata szkolne 2018/2019 – 2020/2021 (do dnia zakończenia kontroli oraz z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontrolerzy	Jacek Romanowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/12/2021 z 11 stycznia 2021 r. Katarzyna Osiak, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/13/2021 z 11 stycznia 2021 r.

(akta kontroli str. 3-7)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W ocenie NIK, organizacja pracy nauczycieli w Szkole sprzyjała właściwemu wykonywaniu ich zadań. Liczba zatrudnionych nauczycieli była adekwatna do potrzeb wynikających z realizacji zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Wszyscy nauczyciele posiadali wykształcenie wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym i wymagane kwalifikacje do prowadzenia przydzielonych im zajęć edukacyjnych. Arkusze organizacyjne i tygodniowe rozkłady zajęć opracowano i realizowano zgodnie z ramowymi planami nauczania. Brakujące w statucie Szkoły zapisy, dotyczące organizacji systemu doradztwa zawodowego, współdziałania z rodzicami i współdziałania ze stowarzyszeniami lub innymi organizacjami w zakresie działalności innowacyjnej, zostały uzupełnione w trakcie niniejszej kontroli NIK.

Poprzez szeroką ofertę zajęć pozalekcyjnych zapewniono uczniom warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień oraz możliwość korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Wystąpiły jednak przypadki niewłaściwej organizacji zajęć w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, ponieważ w pięciu zajęciach z języka polskiego uczestniczyło więcej niż ośmiu uczniów.

Zapewniono odpowiednią infrastrukturę, wyposażenie oraz materiały dydaktyczne do realizacji podstawy programowej. Jednak, z uwagi na dużą liczbę oddziałów, nauczyciele nie zawsze mieli możliwość korzystania z pracowni przedmiotowych.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: „ustawa o NIK”.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

Zbiory biblioteki szkolnej nie obejmowały podstaw programowych, programów nauczania oraz czasopism metodycznych. Wszystkie objęte kontrolą pomieszczenia spełniały normy bezpieczeństwa i higieny. Popękany asfalt na terenie Szkoły nie miał wpływu na realizację zadań przez nauczycieli. Prawdłowo przeprowadzano kontrole bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów Szkoły, jednak kopie protokołów kontroli nie były na bieżąco przekazywane organowi prowadzącemu, a plan ewakuacyjny został umieszczony w budynku B dopiero w trakcie kontroli NIK.

W związku z zagrożeniem pandemią COVID-19 przystosowano pomieszczenia Szkoły i wyposażono pracowników w środki higieniczne. Prawdłowo też zorganizowano i wdrożono nauczanie zdalne.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Zapewnienie warunków organizacyjnych sprzyjających realizacji zadań przez nauczycieli, w tym efektywnego wykorzystania czasu pracy

Opis stanu faktycznego

1.1. W skład Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Końskowoli wchodziły Szkoła Podstawowa i oddziały przedszkolne.

W Szkole Podstawowej w roku szkolnym 2018/2019 (według stanu na 30 września) obowiązek szkolny realizowało 433 uczniów w 20 oddziałach, a w latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021 odpowiednio 437 i 432 uczniów w 21 oddziałach.

Uczniowie Szkoły osiągnęli następujące średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty: kwiecień 2019 r. (45 uczniów klasy VIII):

- język polski – 66% (gmina Końskowola – 63%, powiat puławski – 63%, kraj – 63%),
- język angielski – 54% (gmina Końskowola – 48%, powiat puławski – 57%, kraj – 59%),
- matematyka – 33% (gmina Końskowola – 34%, powiat puławski – 42%, kraj – 45%),

czerwiec 2020 r. (47 uczniów klasy VIII):

- język polski – 53% (gmina Końskowola – 57%, powiat puławski – 59%, kraj – 59%),
- język angielski – 50% (gmina Końskowola – 54%, powiat puławski – 52%, kraj – 54%),
- matematyka – 43% (gmina Końskowola – 46%, powiat puławski – 45%, kraj – 46%).

(akta kontroli str. 7-11)

W roku szkolnym 2020/2021 Szkoła funkcjonowała na podstawie statutu, który zawierał m.in.: cele i zadania szkoły, organy szkoły, organizację pracy szkoły, wewnętrzny regulamin oceniania, zakres zadań nauczycieli, w tym nauczyciela wychowawcy, organizację zajęć dodatkowych dla uczniów; organizację wolontariatu w szkole, zadania biblioteki szkolnej, organizację pracowni przedmiotowych,

³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

obowiązki ucznia, stosownie do art. 98 i 99 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe⁴.

W związku z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19⁵, w załączniku (komunikacie) do zarządzenia z 25 marca 2020 r. Dyrektor Szkoły określiła sposób realizacji zdalnego nauczania poprzez dziennik elektroniczny i zadania dla ucznia. Wskazała m.in., że w dzienniku należy wpisywać tematy lekcji zgodnie z podstawą programową, a do zadawania prac uczniom należy wykorzystywać zakładkę „Zadania domowe”. Ponadto zarządzeniami Dyrektora Szkoły wprowadzono: od 25 maja 2020 r. „Procedury bezpieczeństwa w okresie pandemii COVID-19”, które zostały zaktualizowane z dniem 1 września 2020 r., „Zasady organizacji zadań Szkoły związane z możliwością czasowego ograniczenia funkcjonowania szkoły w związku z COVID-19, w tym zasady organizacji zajęć z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość” (stan na 1 września 2020 r.), „Regulamin pracy zdalnej w Szkole” (stan na 1 września 2020 r.), „Regulamin zdalnego nauczania obowiązujący w Szkole od dnia 26 października 2020 r.”, „Regulamin zdalnego nauczania obowiązujący w Szkole od 9 listopada 2020 r.”, „Regulamin funkcjonowania świetlicy szkolnej od 9 listopada 2020 r.”

(akta kontroli str. 13-51, 112)

1.2. W komunikacie z dnia 25 marca 2020 r. Dyrektor Szkoły przekazała nauczycielom informacje i zalecenia dotyczące m.in.: realizacji zajęć przydzielonych w arkuszu organizacyjnym, dokumentowania realizacji zajęć, zadawania prac i monitorowania postępów uczniów, odnotowywania frekwencji, prowadzenia konsultacji z uczniami i rodzicami. Wskazała, że zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość mogą być realizowane w szczególności z wykorzystaniem Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej pod adresem epodreczniki.pl. W okresie od 25 marca 2020 r. do końca roku szkolnego 2019/2020 realizowano w Szkole kształcenie na odległość poprzez dziennik elektroniczny oraz aplikację Microsoft Teams.

(akta kontroli str. 12-20, 216, 221)

Od 26 października 2020 r. zorganizowano zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość dla klas IV-VIII, a od 9 listopada 2020 r. – dla wszystkich klas. Organizację zdalnego nauczania określono w dwóch regulaminach obowiązujących odpowiednio od 26 października i od 9 listopada 2020 r. Ustalone od 1 września 2020 r. „Zasady organizacji zadań Szkoły związane z możliwością czasowego ograniczenia funkcjonowania szkoły w związku z COVID-19, w tym zasady organizacji zajęć z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość” (dalej: „Zasady organizacji zajęć”) były zgodne z § 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (wersja z 1 września 2020 r.).

Zgodnie z ww. Zasadami organizacji zajęć, lekcje online nauczyciele mieli realizować przy pomocy: platformy do nauczania zdalnego Microsoft Teams, Microsoft Office, Quizizz, Learning Apps i dziennika elektronicznego. W porozumieniu z uczniami mogli wykorzystywać inne bezpłatne aplikacje

⁴ Dz.U. z 2020 r. poz. 910, ze zm. (dalej: „ustawa Prawo oświatowe”).

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 493, ze zm.

i platformy internetowe. Nauczyciele zobowiązani zostali do planowania tygodniowego zakresu treści nauczania uwzględniając m.in. równomierne obciążenie uczniów w poszczególnych dniach tygodnia, zróżnicowanie zajęć w każdym dniu, łączenie przemienne kształcenia z użyciem monitorów ekranowych i bez ich użycia, konieczność zapewnienia bezpieczeństwa wynikającego ze specyfiki realizowanych zajęć. Wskazano także, że uczestnictwo uczniów na zajęciach nauczyciel potwierdza w dzienniku elektronicznym, a sposób usprawiedliwiania nieobecności uczniów odbywa się zgodnie z postanowieniami statutu Szkoły. Nauczyciele mogli zgłaszać potrzebę modyfikacji programów nauczania oraz potrzebę modyfikacji programu wychowawczo-profilaktycznego. Ponadto zostali zobowiązani do prowadzenia konsultacji w wymiarze co najmniej 30 minut tygodniowo i informowania rodziców o formie i terminach konsultacji za pomocą dziennika elektronicznego. Określono, że w trakcie pracy zdalnej monitorowanie postępów oraz sposób weryfikacji wiedzy i umiejętności uczniów, w tym informowanie o postępach w nauce i uzyskanych ocenach, odbywa się zgodnie z postanowieniami statutu – z dostosowaniem do możliwości organizacyjno-technicznych.

Dyrektor Szkoły podała, że w związku z pandemią COVID-19 i realizacją zadań z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, nauczyciele nie zgłaszali potrzeby modyfikacji programów nauczania oraz programu wychowawczo-profilaktycznego. W trakcie nauczania zdalnego nauczyciele utrzymywali z rodzicami stały kontakt telefoniczny, mailowy i poprzez dziennik elektroniczny, co było odnotowywane w dzienniku elektronicznym w zakładce „kontakty z rodzicami”. Ponadto wychowawcy organizowali spotkania z rodzicami w formie wideokonferencji poprzez aplikację Microsoft Teams. Postępy uczniów w nauce były oceniane przede wszystkim na podstawie testów i sprawdzianów, poprzez wypowiedzi uczniów na zajęciach online, jak również na podstawie zadań do samodzielnego rozwiązania.

Od 1 września 2015 r. funkcjonował w Szkole dziennik elektroniczny, który wykorzystywany był w okresie pracy zdalnej do: komunikowania się z uczniami i rodzicami, konsultacji z rodzicami, potwierdzenia zrealizowanej lekcji poprzez wpisanie jej tematu z dopiskiem „online” lub „praca własna”, odnotowywania obecności ucznia na zajęciach, zadawania prac uczniom.

(akta kontroli str. 12, 36-37, 44-52, 124-127, 215, 218)

1.3. W roku szkolnym 2018/2019 i 2019/2020 (według stanu na 30 września) zatrudnionych było w Szkole 45 nauczycieli, w tym, odpowiednio 34 i 35 dyplomowanych, 9 i 8 mianowanych oraz 2 kontraktowych. Liczba etatów wynosiła odpowiednio 42,8 i 47,1. W roku 2020/2021 zatrudnionych było 41 nauczycieli (którzy pracowali w łącznym wymiarze 44,4 etatu), w tym: 32 dyplomowanych, 7 mianowanych i 2 kontraktowych.

Wzrost o 4,3 etatu w roku 2019/2020 w porównaniu z rokiem 2018/2019 spowodowany był głównie: zwiększeniem liczby oddziałów z 20 do 21, przydzieleniem 19 godzin przez organ prowadzący, m.in. na prowadzenie zajęć wyrównawczych, zwiększeniem wymiaru zatrudnienia psychologa z 0,5 etatu na 1,14 etatu, utworzeniem klasy VII o profilu sportowym z 10 godzinami wychowania fizycznego.

Zmniejszenie w roku 2020/2021 liczby nauczycieli (o 4 w porównaniu do roku 2019/2020) wynikało z odejścia 8 nauczycieli (rozwiązanie lub zakończenie umów, przebywanie na urloпах dla poratowania zdrowia) oraz zatrudnienia 3 nowych nauczycieli i powrotu nauczyciela z urlopu wychowawczego.

Według stanu na 30 września tygodniowa liczba wszystkich zajęć w Szkole wynosiła: w 2018 r. - 710,5, w 2019 r. - 715,5, w 2020 r. - 714, w tym zajęć

światlicowych – po 65 godz. w każdym roku, a zajęć pozalekcyjnych (nieobowiązkowych) odpowiednio 96,5 godz., 72,5 godz. i 69 godz.

W roku szkolnym 2018/2019 tygodniowa liczba godzin realizowana przez 36% nauczycieli (16 z 45) przekraczała pensum⁶, w roku 2019/2020 – pensum przekraczało 26,7% nauczycieli (12 z 45), a w roku 2020/2021 – 56% (23 z 41). Najwięcej godzin ponadwymiarowych realizowali: w roku 2018/2019 nauczyciel matematyki (nr 3) – 8 godz. i nauczyciel przyrody, chemii i wychowania do życia w rodzinie (nr 42) – 6,5 godz., w roku 2019/2020 nauczyciel matematyki (nr 3) – 6 godz., w roku 2020/2021 nauczyciel matematyki (nr 3) – 6 godz., nauczyciel pedagog, psycholog (nr 36) – 11 godz., nauczyciel (nr 42) przyrody, chemii i wychowania do życia w rodzinie – 6,5 godz., nauczyciel matematyki (nr 27) – 8 godz. W odniesieniu do poszczególnych nauczycieli nie przekraczano dopuszczalnego wymiaru godzin ponadwymiarowych.

Pełnego etatu nie mieli: w roku 2018/2019 nauczyciel pedagog (nr 36), który realizował 11 godzin (pół etatu), w roku 2019/2020 nauczyciel geografii (nr 54) – realizował 15 godzin i nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej (nr 38) – 9 godzin (pół etatu), w roku 2020/2021 nauczyciel języka niemieckiego (nr 30) – 15 godz., nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej (nr 24) – 10 godz., nauczyciel informatyki (nr 55) – 8 godzin.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że przydzielenie godzin ponadwymiarowych spowodowane było odejściami nauczycieli na emeryturę i przebywaniem na urlopie dla poratowania zdrowia.

(akta kontroli str. 53-55, 57-75, 230-241)

W okresie od 1 marca do 22 grudnia 2020 r. zrealizowano 3 520 godzin ponadwymiarowych i doraźnych zastępstw, w tym 2 964 planowych godzin ponadwymiarowych (84%) i 556 (16%) doraźnych zastępstw. Najwięcej doraźnych zastępstw zrealizowano w listopadzie (171), natomiast w kwietniu, maju i czerwcu doraźne zastępstwa nie wystąpiły.

(akta kontroli str. 56)

W roku szkolnym 2018/2019 – 5 nauczycieli, a w latach 2019/2020 i 2020/2021 – 6 nauczycieli pracowało jednocześnie w innych szkołach. Byli to nauczyciele biologii, języka niemieckiego, fizyki, edukacji dla bezpieczeństwa i chemii, którzy realizowali w Szkole pełną liczbę godzin tych przedmiotów (od 2 do 15 godz. w tygodniu) oraz nauczyciel informatyki, który w latach 2019/2020 i 2020/2021 realizował odpowiednio 17 z 26 godzin i 18 z 24 ogółu godzin tego przedmiotu.

Nie było przypadków odejścia nauczycieli na emeryturę, zwolnienia z pracy, korzystania ze świadczenia kompensacyjnego i urlopu zdrowotnego, bezpośrednio związanych z pandemią COVID-19. W okresie od października do grudnia 2020 r. na kwarantannie i izolacji przebywało 15 nauczycieli.

Dyrektor Szkoły podała, że nie spowodowało to większych utrudnień w organizacji pracy Szkoły, gdyż osoby przebywające na kwarantannie/izolacji domowej prowadziły lekcje zdalnie, natomiast za nauczycieli przebywających na zwolnieniach lekarskich były ustalane zastępstwa. W roku 2020/2021 nie wystąpiły trudności z pozyskaniem wykwalifikowanych nauczycieli.

(akta kontroli str. 216, 219-221)

W latach szkolnych 2018/2019 – 2020/2021 wszyscy zatrudnieni w Szkole nauczyciele posiadali wykształcenie wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym. Badanie kwalifikacji i prawidłowości powierzenia zajęć wybranym

⁶ Ewidencjonowany czas pracy wynoszący najczęściej 18 godzin w tygodniu.

pięciu nauczycielom⁷ w roku szkolnym 2020/2021, wykazało, że posiadali oni wymagane kwalifikacje do prowadzenia przydzielonych zajęć edukacyjnych⁸.

Przydzielona poszczególnym nauczycielom liczba godzin ponadwymiarowych nie przekraczała ½ tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć.

W okresie objętym kontrolą zorganizowano zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów (kółka zainteresowań), na które Dyrektor przeznaczyła godziny do dyspozycji dyrektora, o których mowa w rozporządzeniach Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół z dnia 28 marca 2017 r.⁹ i z dnia 3 kwietnia 2019 r.¹⁰ (§ 2 ust. 1 pkt 4a). Realizowano: zajęcia sportowe (SKS), Klub Małego Księcia, zajęcia rozwijające zainteresowania z matematyki, kółko biologiczne, informatyczne, geograficzne, chemiczne, zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się, zajęcia rozwijające zainteresowania z języka angielskiego. W latach szkolnych 2018/2019-2020/2021 (do grudnia 2020 r.), za zrealizowane ww. kółka zainteresowań nauczyciele otrzymali wynagrodzenie w łącznej wysokości 45 114,80 zł.

(akta kontroli str. 57-75, 92, 199-208, 234-238)

1.4. Arkusze organizacyjne Szkoły zawierały tygodniowy wymiar obowiązkowych godzin zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą zgodny z określonym w rozporządzeniach Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.

Przeprowadzone badanie¹¹ wykazało, że w roku 2019/2020 liczba godzin zaplanowana w arkuszu organizacyjnym szkoły, planie nauczania i tygodniowym rozkładzie zajęć była zgodna z określoną w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół. Liczba godzin zrealizowana przez siedmiu nauczycieli w ciągu roku szkolnego (ustalona na podstawie wpisów w dzienniku elektronicznym) stanowiła od 85,1% (język polski w klasie VIIb) do 108,6% zaplanowanych godzin (biologia w klasie Va)¹². Objęci próbą nauczyciele byli zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin i mieli zaplanowane zajęcia dydaktyczno-wychowawcze w ciągu pięciu dni tygodnia.

Według sprawozdań z nadzoru pedagogicznego, w latach 2018/2019 i 2019/2020 zaplanowane treści podstawy programowej zostały zrealizowane.

Dyrektor Szkoły podała, że realizację przez nauczycieli podstawy programowej analizowano głównie na podstawie hospitacji zajęć obowiązkowych, kontroli dzienników i rocznych sprawozdań składanych przez nauczycieli. W roku szkolnym 2019/2020 wystąpiły opóźnienia w realizacji podstawy programowej spowodowane przerwą w marcu 2020 r., ale zaplanowane treści zostały zrealizowane.

⁷ Badaniem objęto 12% nauczycieli realizujących zajęcia w roku 2020/2021: nauczyciel nr 17, który uczył języka polskiego, historii i był wychowawcą w świetlicy; nauczyciel nr 27 – matematyka; nauczyciel nr 31 – matematyka i fizyka; nauczyciel nr 42 – przyroda i chemia; nauczyciel nr 55 – informatyka i świetlica.

⁸ Wymienione w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2020 r. poz. 1289).

⁹ Dz. U. poz. 703 (uchylono z dniem 1 września 2019 r.).

¹⁰ Dz. U. poz. 639, ze zm.

¹¹ Badaniem objęto siedmiu nauczycieli (15,6%) realizujących zajęcia w roku 2019/2020: nauczyciel nr 2 – realizujący wychowanie fizyczne w klasie 5d, nauczyciel nr 3 – matematyka w klasach 4a, 7a, 7b, 8a i 8b, nauczyciel nr 8 – język polski w klasach 4a, 5c, 6b, nauczyciel nr 15 biologia w klasach 5a, b, c, d, 6a, b, c, d, 7a, b, 8 a, b, nauczyciel nr 40 – wiedza o społeczeństwie w klasach 8a i 8b, nauczyciel nr 9 – język polski w klasach 7a, 7b, 8a, nauczyciel nr 31 – fizyka w klasach 7a, 7b, 8a, 8b.

¹² Nauczyciel wychowania fizycznego zrealizował 346 godzin z 350 godzin przewidzianych w ciągu 35 tygodni roku szkolnego, nauczyciel matematyki – od 133 do 141 godzin (ze 140), nauczyciele języka polskiego – od 149 do 169 godzin (ze 175), nauczyciel biologii – od 31 do 38 (z 35 w klasach piątych, szóstych i ósmych) oraz 64 i 67 godz. w klasach siódmych (z 70), nauczyciel fizyki – od 61 do 67 godzin (z 70).

Czas pracy nauczycieli realizujących zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, zarówno w okresie stacjonarnej nauki, jak i zdalnego nauczania, Dyrektor weryfikowała na podstawie zapisów dokonanych w dzienniku elektronicznym. W latach 2018/2019 – 2019/2020 Dyrektor i Wicedyrektor Szkoły przeprowadzili 35 hospitacji prowadzonych przez nauczycieli zajęć dydaktycznych.

W dniach od 12 do 13 marca 2020 r. nauczyciele prowadzili zajęcia opiekuńcze w świetlicy. W okresie zawieszenia działalności szkoły (12–24 marca 2020 r.) Dyrektor zobowiązała nauczycieli do pozostawania w gotowości do pracy, zaleciła pracę w domu nad dostosowaniem wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych ucznia oraz przekazanie uczniom materiałów do samodzielnej pracy.

Od 25 marca 2020 r. (do końca kwietnia) prowadzenie lekcji polegało na wysłaniu materiałów do samodzielnej pracy, natomiast od maja do końca roku szkolnego i po ponownym wprowadzeniu zdalnego nauczania (od 26 października) lekcje odbywały się poprzez aplikację Microsoft Teams, w tym 50% godzin każdego przedmiotu prowadzono online i 50% w formie wysłania materiałów do samodzielnej pracy. W czasie nauki zdalnej lekcje trwały 45 minut, w tym połączenie online z całą klasą trwało 30 min, a pozostałą część wykorzystywano na indywidualne rozmowy z uczniami i rozwiązywanie spraw technicznych. W okresie zdalnego nauczania nauczyciele korzystali z różnych platform i programów, m.in. wskazanych przez Dyrektora Szkoły: Teams, Outlook, Power Point, gov.pl/zdalnelekcje, epodreczniki.pl, matzoo.pl, dyktanda.net, e-wf, lektury.gov.pl, szalaneliczby.pl.

Średnia frekwencja uczniów w czasie zdalnego nauczania w 2020 r. wynosiła 92,4% (w okresie od marca do czerwca) i 97,2% (od 26 października do 22 grudnia) i była wyższa od frekwencji w analogicznym okresie w 2019 r. (88,7% i 88,4%).

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że nauczyciele nie zgłaszali poważniejszych problemów dotyczących realizacji zajęć dydaktyczno-wychowawczych w okresie nauczania stacjonarnego. Natomiast w początkowym okresie nauczania zdalnego (od 25 marca 2020 r.) nie wszyscy uczniowie systematycznie uczestniczyli w lekcjach online, nie wywiązywali się z przekazywania prac w wyznaczonym terminie. W niektórych przypadkach utrudniony był kontakt z uczniami i ich rodzicami. Problemy były rozwiązywane z pomocą wychowawców, wicedyrektora szkoły oraz w trakcie rozmów indywidualnych z uczniami (w Teams lub telefonicznie). Podstawowym problemem w pracy zdalnej była świadomość niejednorodnego dostępu uczniów do sprzętu i Internetu. Dzięki komputerom udostępnionym przez Szkołę w pewnej części ograniczenia te zniknęły. Większość problemów, szczególnie sprzętowych i dotyczących Internetu została zniwelowana w organizacji kształcenia zdalnego, które rozpoczęło się 26 października 2020 r.

(akta kontroli str. 16-17, 94-108, 154-179, 199-214, 216, 221-223, 239, 241-242)

W związku z zawieszeniem zajęć w szkołach w dniach od 12 do 24 marca, liczba niezrealizowanych godzin lekcyjnych w marcu 2020 r. wynosiła 717 i stanowiła 28,4% ogólnej liczby przewidzianych w planie godzin lekcyjnych (2 524). Podczas nauki zdalnej od kwietnia do czerwca 2020 r. oraz nauki stacjonarnej we wrześniu, zrealizowano zaplanowaną liczbę godzin lekcyjnych. Od października do grudnia 2020 r. nie zrealizowano odpowiednio: 92 godzin z 2 538 przewidzianych w planie (tj. 3,6%), 134 godzin z 2 437 planowanych (5,5%) i 19 godzin z 1 855 (1%), co spowodowane było przebywaniem nauczycieli na zwolnieniach lekarskich z powodu zarażenia COVID-19. W analogicznym okresie 2019 r. zrealizowano zaplanowaną liczbę godzin lekcyjnych.

Ze sprawozdania z nadzoru pedagogicznego i sprawozdania z pracy zdalnej w okresie od 25 marca do 26 czerwca 2020 r. wynika, że w roku szkolnym 2019/2020 nauczyciele poszczególnych przedmiotów zrealizowali podstawę programową. Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że czas na realizację podstawy programowej rozkłada się na wszystkie klasy w danym etapie kształcenia. Jeśli w danym roku nie zostało zrealizowanych kilka godzin zajęć, to jest możliwość kontynuacji pracy w kolejnej klasie albo przeznaczenia pozostałych godzin na treści z podstawy (z pominięciem dodatkowych informacji załączonych w podręcznikach). Absencja nauczycieli jesienią 2020 r. w niewielkim stopniu spowolniła realizację założeń podstawy programowej. Do końca roku szkolnego 2020/2021 zaplanowane treści podstawy programowej będą zrealizowane.

(akta kontroli str. 91, 113, 167-179, 239-240, 242)

1.5. Dyrektor szkoły podała, że obok zajęć dydaktycznych z uczniami, nauczyciele mają obowiązki wynikające ze specyfiki nauczanego przedmiotu, do których należą m.in: sprawdzanie zeszytów, sprawdzanie kartkówki i prac klasowych, zebrania i spotkania z rodzicami, udział w zebraniach rady pedagogicznej i wewnątrzszkolnym doskonaleniu, samokształcenie, przygotowywanie się do zajęć, praca w zespołach przedmiotowych i zadaniowych, prowadzenie strony internetowej szkoły, nadzór nad sprzętem komputerowym. Wszystkie te czynności traktowane były jako realizacja 40-godzinnego czasu pracy nauczycieli.

Monitorowanie obciążenia pracą nauczycieli odbywało się na podstawie sprawozdań z pracy (samooceny), przygotowywanych przez nauczycieli na koniec roku szkolnego. Właściwe przygotowanie do zajęć, wypełnianie bieżących obowiązków, w tym praca w domu, skutkowały prawidłową realizacją zadań Szkoły.

(akta kontroli str. 216-217, 224)

W latach szkolnych 2018/2019 – 2020/2021 zorganizowano szkolenia Rady Pedagogicznej w zakresie: organizacji i przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty, korzystania z nowoczesnych metod, technologii i sprzętu – narzędzia informatyczne wspierające pracę nauczyciela, rozumowania matematycznego ucznia, depresji uczniów, bezpieczeństwa w sieci – w których uczestniczyło od 83% do 91% nauczycieli Szkoły. Ponadto nauczyciele brali udział w innych szkoleniach, w tym online, dotyczących nauki zdalnej (m.in.: Narzędzia wspierające pracę nauczyciela w czasie nauki zdalnej, Ocenianie uczniów w czasie nauki zdalnej, Zdalna edukacja z wykorzystaniem narzędzi Office 365 Teams). W szkoleniach związanych z posługiwaniem się technologiami informatycznymi przydatnymi w nauce zdalnej uczestniczyło 59% nauczycieli (24). W okresie objętym kontrolą wszyscy nauczyciele uczestniczyli w co najmniej jednej formie doskonalenia zawodowego, jeden nauczyciel ukończył studia podyplomowe¹³.

W latach 2018-2020 na szkolenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli zaplanowano odpowiednio 18 613 zł, 23 503 zł i 28 415 zł, a wykorzystano 6 289 zł, 12 745 zł i 12 518 zł.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że niepełne wykorzystanie środków finansowych na szkolenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli było spowodowane głównie: organizacją bezpłatnych szkoleń dla osób prowadzących zajęcia z projektu Akademii Kluczowych Kompetencji, mało atrakcyjnymi ofertami szkoleń i kursów doskonalących, ograniczeniem liczby szkoleń stacjonarnych, mniejszym zainteresowaniem szkoleniami nauczycieli dyplomowanych, których w Szkole jest znaczna większość. Dostępność środków finansowych przeznaczonych na ten cel nie była dla nauczycieli ograniczana. Nauczyciele byli motywowani do dalszego

---

¹³ W zakresie: Biologia w szkole.

rozwoju zawodowego, m.in. poprzez przyznanie dodatku motywacyjnego, nagród dyrektora szkoły, podziękowania na forum Rady Pedagogicznej za podjęte dodatkowe działania i sukcesy. W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki odmówienia nauczycielom dofinansowania doskonalenia zawodowego.

(akta kontroli str. 76-89, 93, 109-111, 114-123, 134-153, 216, 223)

1.6. Dyrektor Szkoły podała, że w ramach 40-godzinnego czasu pracy nauczycieli, o którym mowa w art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela¹⁴, przydzielano nauczycielom godziny zajęć obowiązkowych i dodatkowych na każdy rok szkolny. Do zajęć dodatkowych należały m.in.: konsultacje dla uczniów i rodziców, przygotowanie uczniów do konkursów przedmiotowych i zawodów sportowych, organizacja wycieczek i wyjazdów klasowych, opieka nad klasopracownikami, przygotowanie uroczystości szkolnych i środowiskowych, udział Szkoły w akcjach i programach proponowanych przez podmioty zewnętrzne, prowadzenie organizacji szkolnych (PCK, Szkolne Koło Caritas, samorząd uczniowski), współpraca z lokalnymi podmiotami i organizacjami. Monitorowanie realizacji tych działań odbywało się poprzez bieżącą obserwację i funkcjonowanie Szkoły, jej rolę w środowisku i obecność w lokalnej społeczności. Nauczyciele mieli przydzielane zadania zgodnie ze specyfiką nauczanych przedmiotów, ale brano też pod uwagę zainteresowania i umiejętności poszczególnych nauczycieli oraz możliwości uczniów poszczególnych klas. Nauczyciele bardziej obciążeni zadaniami mieli zwiększone dodatki motywacyjne, np. przewodniczący zespołów nauczycielskich.

(akta kontroli str. 216-217, 224)

1.7. W wyniku oględzin przeprowadzonych w trakcie kontroli NIK w dniach 27 i 28 stycznia 2021 r. stwierdzono m.in., że Szkoła składała się z dwóch budynków połączonych łącznikiem: budynku oddanego do użytku w 1958 r. (dalej: „budynek A”) oraz budynku z 2003 r. (dalej: „budynek B”). Cały teren Szkoły był ogrodzony, obejmował ww. budynki, asfaltowe boisko do koszykówki, plac zabaw oraz park rekreacyjny. Boisko Orlik, administrowane i wykorzystywane przez Szkołę, znajdowało się poza ogrodzonym terenem Szkoły. W ogrodzeniu zamontowane były cztery furtki i dwie bramy. Furtka (przed wejściem głównym do budynku B, po prawej stronie) oraz brama w ogrodzeniu (od frontu, po lewej stronie budynku B) otwierane były na zewnątrz działki. Na terenie Szkoły zapewniono oświetlenie, równą nawierzchnię dróg i chodników oraz właściwie zabezpieczono studzienki kanalizacyjne¹⁵. Boisko asfaltowe do koszykówki, które również służyło za przejście z parkingu do budynku A, miało nierówną, popękaną nawierzchnię.

Przy wejściu do Szkoły umieszczono informację zawierającą numery telefonów do właściwej miejscowo powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej, oddziału zakaźnego szpitala i służb medycznych oraz informację o obowiązku dezynfekowania rąk oraz instrukcję użycia środka dezynfekującego.

Budynek B był dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez wybudowanie podjazdu przed wejściem oraz zamontowanie wewnątrz budynku windy¹⁶, podjazdu do klas lekcyjnych znajdujących się na półpiętrze i przystosowaniu toalety do potrzeb osób niepełnosprawnych. Budynek A nie został dostosowany dla osób niepełnosprawnych.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że furtka w ogrodzeniu (przed wejściem głównym do budynku B, po prawej stronie) ze względów bezpieczeństwa nie może się otwierać

¹⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 2215, ze zm. (dalej: „Karta Nauczyciela”).

¹⁵ Z uwagi na warunki atmosferyczne i zalegającą na terenie szkoły pokrywą śnieżną grubości ok. 40 cm nie było możliwości dokonania oględzin wszystkich dróg, przejść, chodników, studzienek kanalizacyjnych oraz placu zabaw i boisk.

¹⁶ W windzie została umieszczona instrukcja obsługi windy.

na schody, nigdy nie była i nie jest w ogóle zamykana, posiada na trwałe zabezpieczenie w postaci kłódki. Jest otwarta całą dobę. Natomiast brama w ogrodzeniu (od frontu, po lewej stronie budynku B) otwiera się na zewnątrz działki, na której usytuowany jest budynek B Szkoły, ponieważ wyznaczona jest tamtędy droga ewakuacyjna. Budynek A Szkoły został oddany do użytku we wrześniu 1958 r. Do chwili obecnej był on poddany kilkukrotnej modernizacji, jednak dostosowanie go do potrzeb osób niepełnosprawnych (trzy kondygnacje) wymagałoby ogromnych nakładów finansowych ze strony organu prowadzącego. W roku szkolnym 2020/2021 orzeczenie o niepełnosprawności ruchowej posiadało dwóch uczniów, żaden z nauczycieli nie posiadał takiego orzeczenia.

(akta kontroli str. 244-260, 518-519, 539, 543-544)

Drogi ewakuacyjne w Szkole były oznakowane w sposób wyraźny i trwałe, jednak w budynku B nie umieszczono planu ewakuacyjnego. Pomieszczenia sanitarnohigieniczne były czyste, dostosowane do potrzeb i liczby uczniów i nauczycieli. Zapewniono w nich sprawne urządzenia sanitarne, bieżącą wodę (cieplą i zimną) oraz środki higieniczne. Wywieszono były instrukcje z zasadami mycia oraz dezynfekcji rąk.

W Szkole znajdowały się dwie sale gimnastyczne oraz dodatkowa mała sala przeznaczona do gimnastyki korekcyjnej. We wszystkich miejscach wyznaczonych do uprawiania ćwiczeń fizycznych, gier i zabaw umieszczono regulaminy określające zasady bezpiecznego ich użytkowania. Sprzęt sportowy był sprawny, a kosze zamontowane na stałe. W sali gimnastycznej w budynku A trzy okna nie były zabezpieczone przed wybicciem. W pracowni fizyki nie wywieszono regulaminu określającego zasady bezpieczeństwa i higieny pracy.

Dyrektor wyjaśniła, że w roku 2004 został przeprowadzony remont budynku dydaktycznego i sali gimnastycznej szkoły. Wymianie została poddana m.in. stolarka okienna sali gimnastycznej. Zamontowane zostały okna z szybami ochronnymi budowlanymi klasy O2 (klasyfikacja odporności na ręczny atak). Natomiast regulamin określający zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w pracowni fizyki podczas generalnych porządków w listopadzie 2020 r. (w okresie obowiązującej już nauki zdanej) został usunięty ze względów estetycznych (był nieczytelny, wyblaknięty). Od wprowadzenia nauki zdalnej zajęcia z uczniami w tej pracowni nie były prowadzone. Z dniem 2 lutego 2021 r. regulamin został ponownie umieszczony w pracowni fizyki, w widocznym miejscu.

(akta kontroli str. 244-260, 518, 520-522)

W wyniku oględzin 14 sal i pracowni¹⁷ stwierdzono, że:

- wszystkie sale lekcyjne wyposażone były w materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej danego przedmiotu, tj. pomoce naukowe, literatura tematyczna, mapy, atlasy, sprzęt laboratoryjny;
- w każdej sali znajdował się komputer lub laptop z dostępem do Internetu;
- osiem sal wyposażonych było w drukarkę oraz skaner;
- w pięciu salach na wyposażeniu znajdował się projektor multimedialny;
- cztery sale wyposażono w tablice interaktywne;
- w trzech salach stanowisko pracy nauczyciela było przystosowane do pracy przy monitorze ekranowym;

¹⁷ Szkoła posiadała łącznie 23 sale lekcyjne i pracownie. Do oględzin NIK wytypowano po jednej pracowni przedmiotowej z każdego przedmiotu, dwie pracownie informatyczne oraz dwie sale dla klas I-III. Budynek A: sale edukacyjne klas I-III nr 19 i nr 21, pracownia informatyczna sala nr 16, muzyka sala nr 3, plastyka sala nr 7; budynek B: biologia sala nr IV, chemia sala nr V, matematyka sala nr II, język polski sala nr I, język obcy sala nr VI, fizyka sala nr VIII, geografia sala nr III, historia sala nr VII, pracownia informatyczna sala nr IX.

– w siedmiu w salach (II, IV, VI, VIII i 7, 19 i 21) stanowiska pracy nauczyciela wyposażone w monitory ekranowe nie posiadały odpowiednich krzeseł, określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 grudnia 1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe¹⁸.

Dyrektor wyjaśniła, że w ciągu 45 minutowych zajęć lekcyjnych nauczyciel przed monitorem spędza od kilku do kilkunastu minut. Praca nauczyciela w dużej mierze wykonywana jest w pozycji stojącej, często przy tablicy. Wyjątkiem są pracownie informatyczne, w których zapewniono nauczycielom krzesła zgodne z ww. rozporządzeniem.

(akta kontroli str. 244-261, 519)

W zasobach Szkoły znajdował się mobilny projektor multimedialny z tablicą interaktywną, który był udostępniany nauczycielom do prowadzenia zajęć¹⁹. Pracownie informatyczne wyposażone były w komputery z dostępem do Internetu dla każdego ucznia. W trakcie oględzin część komputerów wypożyczona była uczniom do domu, w celu umożliwienia nauki zdalnej. Szkoła nie posiadała pracowni przedmiotowych dedykowanych do nauki przyrody, techniki i wiedzy o społeczeństwie (dalej: „wos”). Analiza tygodniowego rozkładu zajęć w roku szkolnym 2019/2020 wykazała, że lekcje przyrody w oddziale klasy IVa²⁰ odbywały się w pracowniach chemii (sala V) i matematyki (sala II).

Dyrektor wyjaśniła, że w Szkole nie ma zorganizowanych pracowni przedmiotowych do nauki przyrody, techniki i wos. Lekcje z tych przedmiotów odbywają się w pracowniach pokrewnych: przyroda w pracowni biologicznej, technika w sali plastycznej/informatycznej, wos w pracowni historycznej. Pomoce dydaktyczne w poszczególnych pracowniach w dużej mierze są również wykorzystywane do prowadzenia ww. lekcji.

(akta kontroli str. 209-212, 244-260, 517)

Zbiory biblioteki szkolnej nie obejmowały podstaw programowych obowiązujących dla danego typu szkoły i etapu edukacyjnego, programów nauczania objętych szkolnym zestawem programów nauczania, czasopism metodycznych związanych z nauczaniem przedmiotami i prowadzonymi zajęciami. Biblioteka wyposażona była w podręczniki niezbędne do realizacji szkolnego zestawu programu nauczania oraz lektury szkolne. W okresie pandemii wprowadzono szczególne zasady korzystania z biblioteki, w tym trzydniową kwarantannę dla książek.

Świetlica szkolna wyposażona była w tablicę interaktywną z projektorem multimedialnym, dwa komputery z dostępem do Internetu, laptop, drukarkę, tablice korkowe, klocki plastikowe, puzzle oraz gry planszowe. Stołówka szkolna, znajdująca się w budynku A, posiadała odrębne wejście i wyjście. W czasie pandemii opracowano harmonogram posiłków, zgodnie z którym uczniowie spożywali posiłki klasami. Na podłodze znajdowały się oznakowania służące do zachowania przez uczniów bezpiecznego odstępu. W szkole zostało utworzone izolatorium, przeznaczone dla uczniów z podejrzeniem o zakażenie COVID-19.

Pokój nauczycielski wyposażony był w stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu, urządzenie wielofunkcyjne (kopiarka, skaner), szafki na pomoce dydaktyczne nauczycieli, plan lekcji, apteczkę, dystrybutor z wodą zimną i gorącą, ekspres do kawy.

(akta kontroli str. 244-260)

¹⁸ Dz. U. Nr 148, poz. 973.

¹⁹ W dniu oględzin NIK, 27 stycznia 2021 r. sprzęt znajdował się na zapleczu sali biologii.

²⁰ Jedyna klasa IV w roku szkolnym 2019/2020.

Dyrektor Szkoły, zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 grudnia 2010 r. w sprawie podstawowych warunków niezbędnych do realizacji przez szkoły i nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz programów nauczania²¹, 5 lutego 2020 r. sporządziła szczegółowy wykaz pomocy dydaktycznych niezbędnych do realizacji podstawy programowej.

(akta kontroli str. 262-269)

Analiza tygodniowego rozkładu zajęć w roku szkolnym 2020/2021, wykazała, że w związku z pandemią COVID-19 zajęcia lekcyjne zorganizowane były w taki sposób, aby poszczególne oddziały (grupy uczniów) w trakcie przebywania w szkole miały ograniczoną do minimum możliwość kontaktowania się z pozostałymi uczniami. W roku szkolnym 2019/2020 (przed zawieszeniem zajęć w marcu 2020 r.) w oddziałach VII-VIII wszystkie zajęcia (z wyjątkiem języka angielskiego w klasach VIIa i VIIIa) oraz IV-VI – zajęcia z geografii, biologii, informatyki, plastyki i muzyki odbywały się w pracowniach przedmiotowych. Pozostałe zajęcia w oddziałach IV-VI odbywały się w salach nieprzeznaczonych do nauczania przedmiotów²².

Dyrektor wyjaśniła, że w roku szkolnym 2019/2020 niektóre zajęcia nie odbywały się w salach przedmiotowych ze względu na: organizację pracy Szkoły, warunki lokalowe, niewspółmierną ilość sal przedmiotowych do ilości oddziałów, konieczność dostosowania tygodniowego planu zajęć do godzin zorganizowanego dowozu dzieci do Szkoły. W ocenie Dyrektor Szkoły prowadzenie zajęć w salach nieprzeznaczonych do nauczania przedmiotów nie miało wpływu na realizację podstawy programowej. W roku szkolnym 2020/2021 w czasie nauki stacjonarnej, nauczyciele realizowali podstawę programową, korzystając z pomocy dydaktycznych, które zabierali ze sobą do sal, w których mieli zajęcia. W czasie nauki zdalnej nauczyciele mieli pełny dostęp do prowadzenia zajęć w salach przedmiotowych.

(akta kontroli str. 209-214, 261, 271-285, 517-518)

1.8. Wszystkie sale lekcyjne, w których przeprowadzono oględziny wyposażone były w zamykane szafki do przechowywania materiałów niezbędnych do realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego i opiekuńczego. Pracownie geografii, biologii, chemii i fizyki posiadały zaplecza, w których nauczyciele przechowywali materiały dydaktyczne. Pracownie historii i geografii były wyposażone w stojaki na mapy. Sale gimnastyczne posiadały magazyny sprzętu sportowego.

Zapewniono nauczycielom pełną dostępność do stanowisk komputerowych, urządzeń multimedialnych, kserokopiarek i drukarek (w salach przedmiotowych i pokojach nauczycielskich), programów komputerowych niezbędnych do wykonywania obowiązków nauczycielskich, tj.: pakiet Microsoft Office, Libre Office, Open Office, dziennik elektroniczny VULCAN, System Informacji Prawnej LEX, COREL Draw – program graficzny oraz dostęp do papieru, materiałów biurowych i podręczników. Nauczyciele mogli korzystać z ww. urządzeń i materiałów od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 22.00, także w okresie nauczania zdalnego. Istniała też możliwość otwarcia szkoły w weekend za zgodą Dyrektora.

Szkoła nie posiadała pomieszczenia socjalnego dla pracowników. Rolę tę spełniały pokoje nauczycielskie, wyposażone w dystrybutor z wodą zimną i gorącą oraz ekspres do kawy. Nauczyciele mogli również korzystać ze stołówki szkolnej.

(akta kontroli str. 244-260)

²¹ Dz.U. z 2011 r. Nr 6, poz. 23.

²² Część zajęć z języka polskiego w kl. IVa, Vd, Vlb, historii w kl. Vc, VIa, Vlb, języka angielskiego w kl. IVa, Vc, Vd, Vlb oraz wszystkie zajęcia z języka polskiego w kl. Vb, Vc, matematyki w kl. Vd, Vlb, Vld, historii w kl. IVa, Vb, Vlc, Vld, języka angielskiego w kl. Va, Vb, VIa, VIc, Vld.

Szkoła była podłączona do Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (od 18 listopada 2020 r.). Wcześniej Internet dostarczany był przez komercyjnego operatora telefonii komórkowej. Szkoła posiadała dwa serwery i sieć wewnętrzną. Na wyposażeniu Szkoły było 27 tabletów z kartą internetową, w tym 25 otrzymanych 15 grudnia 2020 r., w związku z art. 5a ustawy z dnia 27 października 2017 r. o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej²³, w celu umożliwienia uczniom uczestniczenia w zajęciach lekcyjnych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Uczniowie mieli też możliwość skorzystania z Internetu w Szkole.

(akta kontroli str. 286-288)

1.9. W dniu 30 września 2019 r. Szkoła posiadała 12 laptopów dla nauczycieli oraz 2 tablety graficzne. W październiku i grudniu 2019 r. zakupiono łącznie 8 tabletów o wartości 3,9 tys. zł, a w grudniu 2020 r. w ramach programu „Aktywna tablica” – 6 laptopów o wartości 17,1 tys. zł.

Nauczanie zdalne w okresie od 25 marca 2020 r. do końca roku szkolnego nauczyciele prowadzili z domu. Od 26 października 2020 r. 23 nauczycieli realizowało nauczanie zdalne w Szkole, 18 – w domu. Trzech nauczycieli korzystało z laptopów i tabletów wypożyczonych ze Szkoły. Dyrektor podała, że nauczyciele nie zgłaszali problemów z Internetem. Szkoła nie zapewniła nauczycielom dostępu do Internetu w domu, ale umożliwiono nauczanie zdalne ze Szkoły. Wskazała ponadto, że na potrzeby nauczania zdalnego nauczyciele otrzymali rządowe wsparcie w wysokości 500 zł.

Nauczycieli wykonujących pracę w sposób zdalny lub delegowanych do wykonywania zadań poza szkołą²⁴ nie wyposażono w telefony służbowe i nie partycypowano w kosztach abonamentu telefonicznego, czy refundacji kosztów dojazdu nauczyciela do domu ucznia w przypadku nauczania indywidualnego.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że nie planowano wydatków na zakup telefonów komórkowych dla nauczycieli. Nauczyciele dojeżdżający do domu ucznia na nauczanie indywidualne nie zwracali się z prośbą o refundację kosztów dojazdu.

(akta kontroli str. 90, 128-133, 240, 242)

1.10. Zdaniem Dyrektora Szkoły, nauka zdalna, realizowana od 25 marca 2020 r. do zakończenia roku szkolnego oraz od 26 października 2020 r., nie wpłynęła na realizację zadań przez nauczycieli. Nauczyciele realizowali wszystkie zajęcia z przydziału czynności przy użyciu metod i technik kształcenia na odległość.

(akta kontroli str. 240, 243)

1.11. Dyrektor Szkoły, na podstawie § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach²⁵, dwa razy w roku szkolnym dokonywała kontroli zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do Szkoły, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki. Kontrolami objęte były: teren wokół budynku szkolnego oraz teren Szkoły (wyjścia ewakuacyjne, schody, korytarze, sale lekcyjne, sale gimnastyczne, pomieszczenia sanitarne, kuchnia, pokoje nauczycielskie). Kontrole nie wykazywały nieprawidłowości i potrzeby podjęcia działań poprawy warunków bezpieczeństwa i higieny w Szkole. Dyrektor nie przekazywał organowi prowadzącemu kopii protokołów²⁶.

(akta kontroli str. 289-319)

²³ Dz. U. z 2020 r., poz. 1334, ze zm.

²⁴ Np. przez: wycieczki szkolne, wyjazdy na konkursy czy szkolenia poza szkołą, konieczność kontaktu nauczyciela z rodzicami po godzinach zajęć dydaktycznych, nauczanie indywidualne realizowane w domu ucznia, zdalne nauczanie.

²⁵ Dz.U. z 2020 r., poz.1604 (dalej: „rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach”).

²⁶ Protokoły kontroli z dnia 3 września 2018 r., 25 lutego 2019 r., 2 września 2019 r., 24 stycznia 2020 r., 31 sierpnia 2020 r.

1.12. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Puławach przeprowadził w dniach 24 i 28 maja 2019 r. kontrolę użytkowanych obiektów budowlanych. Zalecenia pokontrolne dotyczyły uzyskania orzeczenia o pełnej sprawności instalacji elektrycznej i zostały zrealizowane. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Puławach (dalej: „PPIS”) 4 października 2019 r. przeprowadził kontrolę sprawdzającą stanu sanitarno-technicznego bloku sportowego oraz sal dydaktycznych. W wyniku kontroli PPIS stwierdzono wykonanie zaleceń wynikających z decyzji PPIS nr ONS-HDiM.764/3/2016 oraz HDiM.762/3/2018. Szkoła posiadała ważne do 28 kwietnia 2021 r. protokoły z okresowej kontroli rocznej stanu technicznego obiektu budowlanego budynku Szkoły, zgodnie z którymi budynek znajduje się w należytym stanie technicznym, zapewniającym dalsze, bezpieczne jego użytkowanie.

(akta kontroli str. 320-347)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W statucie Szkoły nie określono organizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, organizacji i form współdziałania szkoły z rodzicami w zakresie nauczania, wychowania, opieki i profilaktyki oraz organizacji współdziałania ze stowarzyszeniami lub innymi organizacjami w zakresie działalności innowacyjnej, co było niezgodne z art. 98 ust. 1 pkt 16 i ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy Prawo oświatowe.

Dyrektor Szkoły w złożonym wyjaśnieniu podała, że zmiany w statucie dokonywane są przez powołany zespół. Zespół nauczycieli analizuje statut pod kątem jego zgodności z prawem i około dwa razy w roku dokonuje nowelizacji. Aktualnie nowelizacja dotycząca wymienionych zagadnień będzie wprowadzona w życie na najbliższym posiedzeniu rady pedagogicznej w dniu 28 stycznia 2021 r.

W trakcie kontroli NIK, uchwałą Rady Pedagogicznej z dnia 28 stycznia 2021 r. w statucie Szkoły zostały uwzględnione ww. zagadnienia.

(akta kontroli str. 112, 215, 218, 225-232)

2. Zbiory biblioteki szkolnej nie obejmowały: 1) podstaw programowych obowiązujących dla danego typu szkoły i etapu edukacyjnego; 2) programów nauczania objętych szkolnym zestawem programów nauczania; 3) czasopism metodycznych związanych z nauczaniem przedmiotami i prowadzonymi zajęciami – tj. zasobów przewidzianych w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 grudnia 2010 r. w sprawie podstawowych warunków niezbędnych do realizacji przez szkoły i nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz programów nauczania²⁷.

Dyrektor wyjaśniła, że podstawy programowe obowiązujące dla danego typu szkoły i etapu edukacyjnego oraz programy nauczania objęte szkolnym zestawem programów nauczania znajdują się w dzienniku elektronicznym w zakładce „rozkłady materiałów”. Zbiory te są dostępne dla nauczycieli po zalogowaniu się do dziennika. Ponadto nauczyciele mają możliwość skorzystania z programu LEX – Prawo oświatowe. Czasopisma metodyczne związane z nauczaniem przedmiotami i prowadzonymi zajęciami były prenumerowane do 2015 r. Ze względu na brak zainteresowania czasopismami metodycznymi Szkoła zrezygnowała z prenumeraty. Nie wpłynęły od nauczycieli żadne wnioski dotyczące zapotrzebowania na czasopisma metodyczne.

(akta kontroli str. 250, 270, 519)

²⁷ Dz. U. z 2011 r. Nr 6 poz. 23 (dalej: „rozporządzenie MEN z 17 grudnia 2010 r.”).

3. Nie umieszczono w budynku B Szkoły planu ewakuacyjnego oraz nie zapewniono na terenie Szkoły równej nawierzchni przejścia i boiska, co było niezgodnie z § 5 ust. 1 i § 7 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach.

(akta kontroli str. 244-260)

Dyrektor wyjaśniła, że teren przed budynkami Szkoły A i B pokryty nawierzchnią asfaltową służy jako przejście pomiędzy tymi budynkami. Żadne zajęcia lekcyjne (rekreacyjno-sportowe) nie odbywają się na tym terenie. W protokole z przeglądu dotyczącego okresowej kontroli rocznej stanu technicznego obiektu budowlanego budynku Szkoły z dnia 28 kwietnia 2020 r. widnieje zapis dotyczący pęknięć w asfalcie, jednak w uwagach do tego protokołu budynek wraz z przyległym terenem pod względem technicznym nie stwarza zagrożenia dla ludzi i mienia. W ostatnim roku pod wpływem warunków atmosferycznych nawierzchnia uległa znacznemu pogorszeniu i zniszczeniu. W planach jest modernizacja tego terenu z przeznaczeniem na cele rekreacyjno-sportowe (siłownia na wolnym powietrzu). Plan ewakuacji szkoły (w budynku B) uległ zniszczeniu. Aby zapewnić bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w Szkole dyrektor placówki zlecił wykonanie planu ewakuacji Szkoły firmie zewnętrznej.

Opracowanie planu ewakuacji budynku B Szkoły zostało zakończone w trakcie kontroli NIK (4 lutego 2021 r.). Plan został umieszczony w widocznym miejscu, w sposób zapewniający łatwy do niego dostęp.

(akta kontroli str. 518, 523-524, 540-542)

4. Dyrektor nie przekazała do organu prowadzącego kopii pięciu protokołów kontroli bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów szkoły, do czego była zobowiązana na podstawie § 3 ust. 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że kopie protokołów kontroli bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów szkoły, przeprowadzonych 3 września 2018 r., 25 lutego 2019 r., 2 września 2019 r., 24 stycznia 2020 r., 31 sierpnia 2020 r. oraz 15 stycznia 2021 r. zostały przekazane organowi prowadzącemu w dniu 2 lutego 2021 r. (w trakcie kontroli NIK).

(akta kontroli str. 289-319, 525)

OCENA CZĄSTKOWA

W Szkole zatrudniano adekwatną do potrzeb liczbę nauczycieli, którzy posiadali kwalifikacje do prowadzenia przydzielonych im zajęć edukacyjnych. W objętym szczegółową kontrolą, w tym zakresie, roku szkolnym 2019/2020 liczba godzin zaplanowana w arkuszu organizacyjnym szkoły, planie nauczania i tygodniowym rozkładzie zajęć była zgodna z ramowymi planami nauczania. Prawidłowo zorganizowano i wdrożono nauczanie zdalne.

Zapewniono odpowiednią infrastrukturę, wyposażenie oraz materiały dydaktyczne do realizacji podstawy programowej. Jednak, z powodu nieadekwatnej liczby pracowni przedmiotowych do liczby oddziałów, nauczyciele nie zawsze mieli możliwość korzystania z pracowni przedmiotowych. Zbiory biblioteki szkolnej nie obejmowały podstaw programowych obowiązujących dla danego typu szkoły i etapu edukacyjnego, programów nauczania objętych szkolnym zestawem programów nauczania oraz czasopism metodycznych. Pomieszczenia, w tym do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych spełniały normy bezpieczeństwa i higieny. Regularnie przeprowadzano kontrole bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów Szkoły, jednak kopie protokołów kontroli nie były na bieżąco przekazywane organowi prowadzącemu, a plan ewakuacyjny w budynku B został umieszczony dopiero w trakcie kontroli NIK.

2. Zapewnienie warunków sprzyjających organizacji zajęć pozalekcyjnych w szkole uwzględniających potrzeby i zainteresowania uczniów

Opis stanu faktycznego

2.1. Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze oraz nauczania indywidualnego organizowane były dla uczniów na podstawie orzeczeń wydanych przez publiczne poradnie specjalistyczne. Opracowano Procedurę udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej (dalej: „Procedura PP”), Procedurę kierowania uczniami na zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze w SP w Końskowoli (dalej: „Procedura DW”) oraz Procedurę udzielania zgody na realizację przez ucznia SP w Końskowoli indywidualnego programu lub toku nauki (dalej: „Procedura IPN”). Wychowawcy trzy razy w roku szkolnym sporządzali dla każdego ucznia Diagnozę potrzeb i monitoring udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej²⁸, informowali rodziców (opiekunów prawnych) ucznia o potrzebie zorganizowania takiej pomocy, a Dyrektor Szkoły ustalała formy, okres oraz wymiar godzin jej udzielania. Zajęcia były przydzielane nauczycielom posiadającym odpowiednie kwalifikacje.

(akta kontroli str. 348-385)

Organizowane były zajęcia związane z rozwojem zainteresowań i zagospodarowaniem czasu wolnego uczniów (tzw. kółka zainteresowań)²⁹ w łącznej liczbie 40 godzin tygodniowo (w tym 38 godzin w ramach projektu unijnego „Akademia Kompetencji Kluczowych”³⁰, dalej: „AKK”) roku szkolnym 2018/2019, 19 godzin tygodniowo – w roku 2019/2020, 17 godzin – w roku 2020/2021, oraz zajęcia pozalekcyjne, realizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej: dla uczniów szczególnie uzdolnionych³¹, dydaktyczno-wyrównawcze³², korekcyjno-kompensacyjne³³, socjoterapeutyczne³⁴, logopedyczne³⁵, związane z wyborem kierunku kształcenia zawodu.

Na wniosek Dyrektora Szkoły organ prowadzący, Wójt Gminy Końskowola, przydzielił Szkole dodatkowe godziny na prowadzenie zajęć pozalekcyjnych³⁶: w roku szkolnym 2018/2019 - 34 godziny tygodniowo, w 2019/2020 - 32 godziny tygodniowo i w 2020/2021 - 40 godzin tygodniowo. Zajęcia te były dokumentowane w dziennikach zajęć pozalekcyjnych, które zawierały informacje dotyczące tematyki zajęć, terminów oraz frekwencji.

(akta kontroli str. 386-390)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że oferta zajęć pozalekcyjnych, związanych z rozwojem zainteresowań i zagospodarowaniem czasu wolnego uczniów oraz zajęć realizowanych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w roku szkolnym

²⁸ Załącznik nr 1 do Procedury PP.

²⁹ Informatyczne, matematyczne, przyrodnicze, z języka angielskiego, niemieckiego, polonistyczne, biologiczne, chemiczne, geograficzne, sportowe, rozwijające umiejętności uczenia się.

³⁰ Gmina Końskowola przystąpiła do realizacji projektu pn.: „Akademia kompetencji kluczowych” współfinansowanego z budżetu Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2014, Osi priorytetowej 12 Edukacja, kwalifikacje i kompetencje, Działania 12.2 Kształcenie ogólne.

³¹ W roku szkolnym 2018/2019 w wymiarze trzy godziny tygodniowo (z języka polskiego, angielskiego i matematyki, w 2019/2020 dwie godziny tygodniowo (z języka niemieckiego i matematyki) oraz w 2020/2021 jedna godzina tygodniowo (z matematyki).

³² Matematyczno-przyrodnicze, z języka polskiego, angielskiego, matematyki, edukacji wczesnoszkolnej, w roku szkolnym 2018/2019 i 2019/2020 w wymiarze 24 godziny tygodniowo, w 2020/2021 17 godzin tygodniowo.

³³ W roku szkolnym 2018/2019 dwie godziny tygodniowo, w 2019/2020 trzy godziny tygodniowo oraz w 2020/2021 sześć godzin tygodniowo.

³⁴ Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, w roku szkolnym 2018/2019 i 2020/2021 w wymiarze pięć godzin tygodniowo, w 2019/2020 dwie godziny tygodniowo.

³⁵ 22 godziny tygodniowo w ramach etatu logopedy.

³⁶ Nauczanie indywidualne, kształcenie specjalne, indywidualny program nauki, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze.

2020/2021 zmniejszyła się, gdyż w roku szkolnym 2018/2019 Szkoła przystąpiła do projektu unijnego „Akademia Kompetencji Kluczowych”, zaś w latach 2019/2020 i 2020/2021 szkoła realizowała zajęcia pozalekcyjne w ramach godzin przydzielonych przez organ prowadzący oraz godzin do dyspozycji dyrektora, co wiązało się z ograniczeniem ilości prowadzonych zajęć. Zajęcia pozalekcyjne w okresie zdalnego nauczania, tj. od 25 marca 2020 r. do 26 czerwca 2020 r. oraz od 26 października 2020 r. do 22 grudnia 2020 r. odbywały się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Liczba zajęć pozalekcyjnych w okresie zdalnego nauczania nie uległa zmniejszeniu. Zawieszono zostały jedynie zajęcia nieobowiązkowe – wychowanie do życia w rodzinie.

(akta kontroli str. 408-410)

Analiza 11 zajęć pozalekcyjnych³⁷ wykazała, że nauczyciele prowadzący zajęcia posiadali odpowiednie kwalifikacje oraz zajęcia zorganizowane były w czasie umożliwiającym uczniom wzięcie w nich udziału. W roku szkolnym 2019/2020 na zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z języka polskiego dla kl. V w okresie od 5 listopada 2019 r. do 27 stycznia 2020 r. zapisanych było od 10 do 11 uczniów. Na zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z języka polskiego dla kl. VI w okresie od 26 marca 2020 r. do 30 kwietnia 2020 r. zapisanych było 9 uczniów i wszyscy brali udział w zajęciach. W roku szkolnym 2020/2021 na zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z języka angielskiego dla kl. VII w dniu 30 września 2020 r. zapisanych było 12 uczniów, natomiast w okresie od 7 października 2020 r. do 2 grudnia 2020 r. 21 uczniów.

(akta kontroli str. 392-399)

W roku szkolnym 2020/2021 32 uczniów posiadało aktualne orzeczenia i opinie wydane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne³⁸. Do szczegółowej analizy wybrano 10 uczniów³⁹, dla których w opiniach/orzeczeniach zalecono pomoc psychologiczno-pedagogiczną, tj. kształcenie specjalne (trzech uczniów), zajęcia korekcyjno-kompensacyjne (trzech), zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze (dwóch⁴⁰), indywidualny tok nauczania przedmiotów (dwóch) oraz dostosowanie wymagań szkolnych oraz ich indywidualizację (jeden).

Sześcioro z 10 uczniów posiadających aktualne orzeczenia i opinie wydane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne zostało objętych przez Szkołę pomocą psychologiczno-pedagogiczną w zakresie wskazanym w wydanej opinii/orzeczeniu. Dla ucznia szczególnie uzdolnionego z matematyki we wszystkich latach szkolnych objętych kontrolą Szkoła zorganizowała indywidualne nauczanie z matematyki. Dwoje uczniów zostało objętych pracą korekcyjno-kompensacyjną oraz dodatkowo stałą pomocą psychologiczną i pedagogiczną. Troje uczniów zostało objętych kształceniem specjalnym. Czterech spośród ww. uczniów otrzymało również pomoc logopedyczną. Wszystkie formy pomocy były realizowane również w okresie zdalnego nauczania przez Internet lub osobiście w Szkole, w indywidualnych, wyjątkowych przypadkach.

Dyrektor Szkoły, odnośnie czterech nieobjętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów wyjaśniła, że dwóch uczniów, posiadających opinię z grudnia

³⁷ Związane z rozwojem zainteresowań i zagospodarowaniem czasu wolnego: w roku szkolnym 2019/2020 zajęcia rozwijające zainteresowania informatyczne dla klas VI oraz zainteresowania z języka angielskiego dla klas VIII i w roku szkolnym 2020/2021 kółko polonistyczne dla klas IV-VIII. W ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej: zajęcia z matematyki dla ucznia szczególnie uzdolnionego w roku szkolnym 2020/2021 oraz zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze: 2018/2019 – matematyczno-przyrodnicze dla kl. III (nr 47), 2019/2020: język polski dla kl. V (nr 8) i VI (nr 29), język polski dla jednego ucznia kl. VII (nr 9), 2020/2021: matematyka dla klas VII (nr 27), język angielski kl. VII (nr 53) oraz zajęcia korekcyjno-kompensacyjne prowadzone przez pedagoga Szkoły (nr 36).

³⁸ Dla 27 uczniów wydano opinie, dla pięciu orzeczenia.

³⁹ Siedmiu uczniów z opiniami oraz trzech z orzeczeniami.

⁴⁰ W tym jeden uczeń, który miał zalecone również zajęcia korekcyjno-kompensacyjne.

2020 r., zostanie objętych przez Szkołę opieką psychologiczno-pedagogiczną zgodnie z opinią po 15 stycznia 2021 r.⁴¹, jeden uczeń nie realizuje indywidualnego nauczania z języka angielskiego i jeden nie jest objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną, ponieważ rodzice nie wyrazili zgody i zainteresowania tego typu zajęciami.

(akta kontroli str. 400-404, 409)

2.2. W okresie objętym kontrolą w Szkole zostały opracowane plany nadzoru pedagogicznego, zatwierdzone przez Radę Pedagogiczną zgodnie z art. 70 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo oświatowe. Plan nadzoru pedagogicznego (dalej: „Plan”), na rok 2018/2019 nie przewidywał kontroli zajęć pozalekcyjnych oraz ich obserwacji, w tym hospitacji. Przeprowadzono jednak trzy doraźne obserwacje zajęć pozalekcyjnych z matematyki, przyrody i języka niemieckiego.

W latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021, w Planach ujęto: kontrolę organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w zakresie zgodności pomocy psychologiczno-pedagogicznej z zaleceniami z poradni psychologiczno-pedagogicznej, monitorowanie realizacji programów zajęć dodatkowych, ewaluację wewnętrzną w zakresie skuteczności udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom. W harmonogramach obserwacji przewidziano obserwację zajęć logopedycznych oraz zajęć SKS. W roku szkolnym 2019/2020 przeprowadzono jedną planową i dziewięć doraźnych obserwacji zajęć pozalekcyjnych.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że zaplanowana na rok szkolny 2020/2021 kontrola przestrzegania przepisów prawa w zakresie realizacji zajęć dodatkowych w Szkole jest w trakcie realizacji i zostanie zakończona w drugim semestrze. Ewaluacja wewnętrzna w zakresie skuteczności udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej wszystkim uczniom została rozpoczęta (wysłano ankiety badające zagadnienie do nauczycieli i rodziców) i zespół specjalistów (psycholog, logopeda) opracowuje wyniki, które zostaną przedstawione wraz z wnioskami na posiedzeniu rady pedagogicznej w marcu 2021 r. Obserwacja zajęć zaplanowana jest na luty i marzec 2021 r.

(akta kontroli str. 411-476)

2.3. Zgodnie z Uchwałą nr XXIX/139/2016 Rady Gminy Końskowola z dnia 4 listopada 2016 r. od dnia 1 stycznia 2017 r. jednostką obsługującą Szkołę w zakresie obsługi administracyjnej, finansowej (w tym prowadzenie rachunkowości i sprawozdawczości) i organizacyjnej była Samorządowa Administracja Placówek Oświatowych w Końskowoli (dalej: „SAPO”). W zakresie działania SAPO było m.in. prowadzenie ewidencji danych o pracownikach jednostek obsługiwanych, niezbędnych do naliczania i wypłaty wynagrodzeń osobowych oraz naliczanie i organizowanie wypłat wynagrodzeń.

(akta kontroli str. 477-481)

Według sprawozdań Rb-28S wydatki na wynagrodzenia osobowe pracowników (§4010) w dziale 801 *Oświata i wychowanie* (rozdział 80101 szkoła podstawowa) oraz 854 *Edukacyjna opieka wychowawcza* (rozdział 85401) za rok 2018 i 2019 oraz dziesięć miesięcy 2020 r. wynosiły: 2 070,5 tys. zł, 2 683,7 tys. zł i 2 628,6 tys. zł i stanowiły odpowiednio 65,1%, 66,9% i 66,6% wszystkich poniesionych wydatków w rozdziale 80101 i 85401.

(akta kontroli str. 507-509)

Na podstawie informacji z SAPO ustalono, że średnie miesięczne wydatki na wynagrodzenia nauczycieli w poszczególnych latach szkolnych kształtowały się

⁴¹ Uczniowie ci mieli już zapewnioną pomoc pedagoga i psychologa, a jeden z nich dodatkowo logopedy.

następująco: 191,0 tys. zł w roku szkolnym 2018/2019, 235,2 tys. zł w 2019/2020 oraz 256,8 tys. zł w 2020/2021 (do grudnia 2020 r.).

Wydatki na wynagrodzenia nauczycieli, w związku ze strajkiem nauczycieli w kwietniu 2019 r., zmniejszyły się o 13,1 tys. zł. W dniu 29 kwietnia 2019 r. Dyrektor Szkoły przekazała do SAPO listę nauczycieli strajkujących w dniach 8-25 kwietnia 2019 r., wskazując dni udziału w strajku, celem dokonania potrąceń z wynagrodzenia. Zawieszenie zajęć w okresie od 12 do 24 marca 2020 r. oraz prowadzenie nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w okresie od 25 marca 2020 r. do 28 czerwca 2020 r. i od 26 października 2020 r. do 22 grudnia 2020 r. nie miały wpływu na wysokość wydatków z tytułu wynagrodzeń.

(akta kontroli str. 499-505, 510)

Na podstawie teczek osobowych siedmiu nauczycieli, dokonano analizy w zakresie zgodności naliczania wynagrodzenia dla nauczycieli z Regulaminem wynagradzania nauczycieli, stanowiącym załącznik do uchwały Nr XVII/130/2020 Rady Gminy Końskowola z dnia 24 czerwca 2020 r.⁴² Wszyscy nauczyciele mieli naliczone dodatki za wysługę lat i dodatek motywacyjny, przy czym czterech z nich miało jeszcze naliczony dodatek funkcyjny za wychowawstwo. Dodatki do wynagrodzenia zostały naliczone zgodnie z Regulaminem wynagradzania nauczycieli.

W przypadku czterech nauczycieli w teście znajdowała się informacja o potrąceniu wynagrodzenia za udział w strajku w kwietniu 2019 r. W roku szkolnym 2020/2021 Dyrektor Szkoły przekazywała do SAPO miesięczne informacje o zrealizowanej przez nauczycieli liczbie godzin ponadwymiarowych, w tym liczbie godzin zajęć pozalekcyjnych, przepracowanych faktycznie przez nauczycieli.

(akta kontroli str. 482-496, 511-512)

2.4. Zagadnienia związane z zapewnieniem warunków lokalowych i organizacyjnych odnoszących się bezpośrednio lub sprzyjających realizacji zajęć pozalekcyjnych nie były przedmiotem kontroli lub audytów, przeprowadzonych w Szkole w latach szkolnych 2018/2019-2020/2021. Ustalenia kontroli przeprowadzonych w zakresie stanu technicznego, infrastruktury Szkoły i jej bezpieczeństwa opisano w punktach 1.11-1.12 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 289-347)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W przypadku trzech z sześciu objętych szczegółowym badaniem zajęć dydaktyczno-wyrównawczych przekroczono maksymalną liczbę ośmiu uczniów zapisanych na zajęcia. W efekcie rzeczywista liczba uczestników na pięciu zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych z języka polskiego dla kl. VI liczyła dziewięciu uczniów, co był niezgodne z § 10 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach⁴³ oraz pkt 5 lit. c działu III Procedury udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Szkole.

(akta kontroli str.392-399)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z języka polskiego w roku szkolnym 2019/2020 miały obejmować początkowo troje uczniów klas piątych, którzy mieli stosowne zalecenia poradni o potrzebie takiej pomocy. Okazało się, że korzysta z nich tylko jedna uczennica. Dlatego zajęciami zostali objęci

⁴² Dz. Urz. Województwa Lubelskiego poz. 3636.

⁴³ Dz. U. poz. 532, ze zm. (dalej: „rozporządzenie o pomocy PP”).

uczniowie klasy czwartej, którzy potrzebowali pomocy i wsparcia nauczyciela z uwagi na specyficzne trudności w uczeniu się.

W okresie od 26 marca 2020 r. do 30 kwietnia 2020 r. na zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych z języka polskiego dla klas VI więcej uczniów wymagało objęcia pomocą z uwagi na trudności z nauką podczas zdalnego nauczania. Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z języka angielskiego dla kl. VII w roku szkolnym 2020/2021 miały obejmować grupę uczniów mających problemy z nauką języka. Zapisanych było 12 uczniów, ale nie wszyscy przychodzili systematycznie na zajęcia. Ponieważ w klasie VII są wprowadzane bardzo trudne zagadnienia gramatyczne, pozostali uczniowie również zwrócili się z prośbą o dodatkową pomoc. (akta kontroli str. 410)

OCENA CZĄSTKOWA

Szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych zapewniała uczniom warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień oraz możliwość korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Podejmowano skuteczne działania mające na celu zwiększenie liczby godzin pozalekcyjnych, poprzez zwrócenie się do organu prowadzącego o przydzielenie dodatkowych godzin na organizację tych zajęć oraz przystąpienie do unijnego projektu AKK. Nadzór pedagogiczny nad zajęciami pozalekcyjnymi prowadzono w sposób prawidłowy. Wystąpiły jednak przypadki niewłaściwej organizacji zajęć w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, gdyż liczba uczestników w pięciu zajęciach z języka polskiego przekraczała liczbę określoną w rozporządzeniu o pomocy PP.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Organizowanie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych zgodnie z §10 rozporządzenia o pomocy PP.
2. Zapewnienie w zbiorach biblioteki szkolnej zasobów przewidzianych przepisami § 4 rozporządzenia MEN z 17 grudnia 2010 r.
3. Podjęcie działań zapewniających na terenie Szkoły równą nawierzchnię przejścia i boiska.
4. Przekazywanie na bieżąco do organu prowadzącego kopii protokołów kontroli bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów Szkoły.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, 19 lutego 2021 r.

Kontrolerzy
Jacek Romanowski
Główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis

.....
Katarzyna Osiak
Inspektor kontroli państwowej

.....